

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Stichting Peuterspeelzalen Hardinxveld-Giessendam De Ukkepek

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 4 september 2019

Samenvatting

Samenvatting

De inspectie heeft op 7 mei 2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijf De Ukkepuk. Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal)achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2019 de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland in beeld brengen. Ook onderzoeken we in de groepen 1 en 2 van basisscholen de kwaliteit van de vroegschoolse educatie voor kleuters met een risico op een (taal)achterstand. We noemen dit onderzoek de meting kwaliteit voor- en vroegschoolse educatie 2019. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

De pedagogisch medewerkers werken met een programma waarmee zij de ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. De pedagogisch medewerkers zijn voortdurend op de kinderen gericht en gebruiken hierbij veel taal zodat de peuters nieuwe woorden leren.

De pedagogisch medewerkers weten hoe het met een peuter gaat. Ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. Ook dagen ze de peuters uit om nieuwe dingen te leren. De sfeer in de groep is prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen.

We zien dat de pedagogisch medewerkers weliswaar rekening houden met wat de peuters nodig hebben, maar dat dit niet gebeurt op een manier waarbij duidelijk is hoe het komt dat een peuter achterblijft en

Kinderopvangorganisatie:
Stichting Peuterspeelzalen
Hardinxveld- Giessendam

LRK-nummer: 496494697

Totaal aantal doelgroeppeuters: 6

wat er op welk moment nodig is om de peuter nog meer te stimuleren.

Ten tweede brengt de leiding van het kinderdagverblijf niet in beeld of de peuters zich voldoende ontwikkelen voor ze naar groep 1 van de basisschool gaan.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het kwaliteitsonderzoek	5
2.	Hoofdconclusie en vervolg	7
3.	Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie	8
4.	Reactie van de houder	12

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op kinderdagverblijf De Ukkepek.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, de pedagogisch coach en directeur. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiemanager van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

K Kan beter

V Voldoende

G Goed

.....

2. Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op kinderdagverblijf De Ukkepuk.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijf De Ukkepuk als voldoende. De meeste standaarden zijn voldoende.

Context

Kinderdagverblijf De Ukkepuk maakt deel uit van Stichting Peuterspeelzalen Hardinxveld-Giessendam. Naast deze kinderopvang hoort ook de peutergroep De Snaters bij deze organisatie. Kinderdagverblijf De Ukkepuk werkt nauw samen met De Merwedeschool. In de nabije toekomst zullen beiden een Integraal Kindcentrum vormen.

De GGD-toezichthouder heeft op 26 november 2018 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Tijdens dit onderzoek zijn verschillende basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie niet beoordeeld. Deze zullen beoordeeld worden in het komende onderzoek dat eind 2019 zal plaatsvinden.

Afspraken over vervolgtoezicht

Er zijn geen afspraken gemaakt over vervolgtoezicht vanuit de inspectie.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op kinderdagverblijf De Ukkepek.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling	•		
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP6 Samenwerking		•	

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarden we als 'voldoende'.

De pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf gebruiken een vve-methode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek.

Ieder thema wordt op identieke wijze voorbereid waarbij de pedagogisch medewerkers kunnen inspelen op de behoeften van kinderen van dat moment.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. In de inrichting zien we dat er meer aandacht kan zijn voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters. Daarnaast zorgen echte materialen voor een verrijking van het aanbod.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarden we als 'kan beter'.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Op vaste momenten in het jaar bespreken de pedagogisch medewerkers de bevindingen met ouders. Op dit moment ontbreekt het nog aan het zoeken naar mogelijke verklaringen hiervoor. Er is weinig sprake van een cyclisch proces van doelen stellen, passende educatie bieden aan peuters, evalueren en bijstellen van doelen en het educatieve aanbod.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Tijdens het onderzoek hebben we samen met de GGD-inspecteur het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd.

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarden we als 'voldoende'.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat waarin de regels en routines duidelijk zijn. Zij structureren het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat de peuters activiteiten bijwonen die voor hen bedoeld zijn.

Tijdens de observatie zagen we dat de pedagogisch medewerkers de activiteiten evenwichtig over de dag/het dagdeel verdelen en dat de tijd effectief wordt benut. De pedagogisch medewerkers stemmen de instructies, spelbegeleiding, opdrachten en tijd af op de behoeften van groepjes en individuele peuters.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarden we als 'voldoende'.

De pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf en de schoolleiding van de basisschool werken samen door regelmatig informatie over de doelgroeppeuters uit te wisselen. Voor de doelgroeppeuters is sprake van een 'warme overdracht' van deze gegevens.

De voorschool en de basisschool zorgen bovendien voor een doorgaande leerlijn van voor- naar vroegschoolse educatie. Er is een doorgaande lijn in het aanbod en de zorg en begeleiding. Er liggen kansen om dit uit te breiden naar het ouderbeleid en de kwaliteitszorg rondom het jonge kind.

De pedagogisch medewerkers betrekken ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter en stimuleren hen om thuis activiteiten te doen, bijvoorbeeld voorlezen. Zij informeren ouders voldoende over het thema, middels themabrieven. Daarbij geven ze ook aan welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod gaan komen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen.

Ten slotte is er de samenwerking met verschillende ketenpartners. De peuterspeelzaal is regelmatig in contact met verschillende ketenpartners zoals het sociaal team, het multidisciplinaire team en de gemeente.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•		

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als 'kan beter'.

Vanuit het aanbod zijn er aandachtsgebieden uitgewerkt. Deze zijn gericht op het aanbod en geven niets aan over de vraag in hoeverre de kinderen er ook voldoende van hebben geleerd. De voorschool heeft niet vooraf bepaald wat de kinderen tenminste geleerd moeten hebben wanneer zij de overstap naar de vroegschool maken en op welke manier dit vastgesteld wordt. Om dit te bereiken zullen er doelen gesteld moeten worden op de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg	•		
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarderen we als 'kan beter'.

De voor- en de vroegschool zijn samen in ontwikkeling, op weg naar een volwaardig integraal kindcentrum. Dit vraagt de juiste afstemming van alle betrokkenen. Iedereen is zich bewust van het feit dat dit enige tijd in beslag zal nemen. Er is een start gemaakt met een kwaliteitskalender waarin de belangrijkste overleggen en besprekingen opgenomen staan.

In het pedagogisch beleidsplan staat beschreven wat peuteropvang De Ukkepek met de voorschoolse educatie willen bereiken. Deze doelen komen overeen met de doelen uit de wet 'OKE'. Er is echter nergens aangegeven hoe de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt wordt. Een zogenaamd kwaliteitszorgsysteem, dat hiervoor

zorgt, ontbreekt op dit moment.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarderen we als 'voldoende'.

Zoals aangegeven bevindt het IKC zich in een transitiefase. Dat vraagt moed, geduld en vertrouwen in elkaar. Tijdens het onderzoek bleek dat alle betrokkenen hun best doen om dit met elkaar te doen. Er is een gemeenschappelijke visie bepaald. De fase van relaties opbouwen gaat nu over naar het aanbrengen van structuren. Hier zijn zowel de pedagogisch medewerkers alsook de medewerkers van de basisschool en het bestuur bij betrokken. De komende periode is het van belang om met elkaar de dialoog te blijven voeren over de visie en de uitwerking hiervan in de praktijk.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarderen we als 'voldoende'.

De schoolleiding verantwoordt zich aan zowel de gemeente alsook het bestuur over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. De raad van toezicht heeft onlangs aangegeven zo overtuigd te zijn van het belang van kwalitatief goede voor- en vroegschoolse educatie, dat het voortaan meer ruimte hiervoor zal vrijmaken in het overleg. Hiermee zal voor- en vroegschoolse educatie een vast onderdeel worden van de dialoog tussen alle betrokkenen. Ouders worden onder andere geïnformeerd via nieuwsbrieven. De wens bestaat om de uitgangspunten van de oudercommissie te vernieuwen, zodat deze meer betrokken raakt bij inhoudelijke onderwerpen.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Met trots lezen wij de uitkomsten van het kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie van De Ukkepek. Vernieuwingen in de peuteropvang worden door de Stichting Peuterspeelzalen Hardinxveld-Giessendam goed gevolgd en uitgewerkt in beleid waarop de GGD jaarlijks toezicht houdt. Het kwaliteitsonderzoek op de voorschoolse educatie was een nieuwe en waardevolle kwaliteitsmeting voor De Ukkepek.

Zoals benoemd in de rapportage van de inspectie bevindt het IKC, waarvan peuterspeelzaal De Ukkepek deel uitmaakt zich in een transitiefase. Hierin wordt met moed, geduld en vertrouwen met elkaar samengewerkt. Mooie complimenten over de wijze waarop deze basis reeds zichtbaar is bij de onderdelen; aanbod, pedagogisch-educatief handelen en samenwerking. Voor de peuters een veilige omgeving met een mooi en gedegen aanbod in goed overleg met de ouders.

Met elkaar hebben we zicht op een goede kwaliteitscultuur, die we voor de nabije toekomst nader willen uitwerken en vastleggen.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

